

ДОГОВОР ЗА ИЗРАБОТКА

I. Предмет на договора

С договора за изработка изпълнителят се задължава срещу възнаграждение да извърши определена работа по възлагане от поръчващия /възложителя/. Договорът за изработка се различава от договора за поръчка. Докато с договора за изработка на изпълнителя се възлага извършването на едно фактическо действие, с договора за поръчка довереникът се задължава да извърши едно или повече правни действия, най-често да сключи една или повече сделки.

II. Правно основание

Договорът за изработка е уреден в чл. 258-269 от Закона за задълженията и договорите.

III. Страни

Страни по договора са изпълнителят и възложителят. Възложителят или поръчващият е лицето, което възлага извършването на една определена работа. Изпълнителят е лицето, на което се възлага извършването на тази работа. Законът не поставя специални изисквания към страните. Достатъчно е те да са пълнолетни и дееспособни /когато се отнася до физически лица/ или правоспособни юридически лица, които не са прекратени поради ликвидация или несъстоятелност. Различна е само грижата, с която изпълнителят трябва да изпълни договора. Ако той е търговец, дължи изпълнение с грижата на добър търговец; ако няма търговско качество, дължи да положи грижата на добър стопанин.

IV. Форма

Договорът за изработка е неформален. Законът не поставя изискване за спазване на определена форма. За да възникнат права и задължения за страните, е достатъчно те да се споразумеят устно относно вида на работата, срока и размера на възнаграждението. Но при договори на стойност по-висока от 5000 лева е препоръчително страните да обвържат постигнатото съгласие в писмена форма с цел доказване на съществуването на договорната връзка между тях.

V. Права и задължения на страните

Изпълнителят е длъжен да изпълни възложената му работа точно и качествено. Той може да изработи възложеното му по собствен проект и със собствени материали или по проект и с материали на поръчващия. Когато материалите са на изпълнителя, той е длъжен да вложи качествени такива. Когато проектът е на възложителя, той е длъжен да го изготви точно и съобразно уговореното с възложителя предназначение. Ако материалите или проектът са на поръчващия, изпълнителят е длъжен да предупреди за това възложителя. Той може да откаже да се ползва от проекта или материалите, когато те са негодни или с тях не може да се изработи онова, за което изпълнителят се е задължил. Ако изпълнителят не предупреди възложителя за негодността на предоставените му материали, той носи отговорност за неизпълнението на договора и за претърпените от поръчващия вреди. Ако обаче възложителят въпреки предупреждението не предостави друг проект или други материали, а поиска изпълнението да се извърши с първоначално предоставените на изпълнителя, последният не носи отговорност при погиване или повреждане на изработеното - чл. 260 от Закона за задълженията и договорите.

Изпълнителят е длъжен да извърши възложената му работа в уговорения срок. Отклонение в срока е възможно само по взаимно споразумение между страните или при наличието на обективна причина за забавата. В противен случай изпълнителят носи отговорност за претърпените от възложителя вреди.

Ако в договора не е уговорено друго, изпълнителят е длъжен да изработи поръчаното със собствени производствени средства.

Поначало изпълнителят не е длъжен да извърши възложената му работа лично. Той винаги може да ползва трети лица за изпълнението на поръчката. Това може да бъдат

негови работници или лица, ангажирани по нетрудово правоотношение. В този случай поръчващият не може да прекрати договора или да иска обезщетение. Само в случай че договорът за изработка е сключен единствено с оглед личните качества /intuitu personae/ на изпълнителя, последният не може да възложи изпълнението му на трето лице. Най-често в тази категория спадат договорите с музиканти, артисти, художници и др., където единствен мотив за възлагане на работата са специфичните, индивидуално определени и характерни само за конкретния изпълнител негови качества.

Изпълнителят има право да получи уговореното възнаграждение. Ако нищо не е уговорено, възнаграждението се дължи при предаване на работата на възложителя. Ако възложителят се откаже от поръчката, след като изпълнението ѝ е започнало, той дължи на изпълнителя възнаграждение, съответно на изработеното. Възнаграждение на изпълнителя се дължи и тогава, когато възложената работа не е могла да бъде изпълнена поради лошото качество на предоставените от поръчващия материали или поради негодността на проекта изпълнителят е уведомил възложителя за това и последният е поискал изпълнение на договора въпреки направеното предупреждение - чл. 267, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите. Правото на изпълнителя да получи възнаграждение отпада, ако изпълнението на договора не е започнало и не може да бъде завършено по причина, за която никоя от страните не носи отговорност - чл. 267, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите.

Възложителят е длъжен да предостави на изпълнителя материали или проект съобразно уговореното с изпълнителя, а ако последният не ги одобри - да му предостави в срок материали с необходимото качество. Когато работата е изпълнена точно съобразно дадените от възложителя нареждания, той е длъжен да плати на изпълнителя уговореното възнаграждение и да приеме изработеното.

Възложителят има право по всяко време да контролира изпълнението на възложената работа, без с това да пречи на дейността на изпълнителя. Той може да измени първоначално поставената задача или да я допълни. В този случай изпълнителят е длъжен да изпълни новите нареждания, ако това е възможно с оглед етапа на изпълнение на договора.

Възложителят има право да прегледа изработеното за недостатъци и за съответствие с дадения проект или указанията. Ако се констатира недостатъци, поръчващият може да реализира една от изброените възможности:

- а/ да иска отстраняването на недостатъците за сметка на изпълнителя в определен от възложителя срок;
- б/ да иска заплащане на стойността на недостатъците;
- в/ да иска намаляване на цената.

VI. Прекратяване на договора

Договорът за изработка се прекратява с изпълнението на възложената работа, по споразумение между страните или при отказ от страна на поръчващия или на изпълнителя.

Когато договорът не е сключен с оглед личността на изпълнителя, той не се прекратява със смъртта му или с прекратяването на юридическото му лице, ако правопримениците се съгласят да продължат започналото вече изпълнение. Ако обаче правопримениците не желаят да продължат изпълнението, договорът се счита за прекратен, а поръчващият дължи да плати възнаграждение съответно на извършеното. Когато договорът е сключен единствено с оглед личността на изпълнителя, той се прекратява с неговата смърт или с настъпването на невъзможност за изпълнението му.

Георги Хорозов, адвокат

ПРИЛОЖНИ ДОКУМЕНТИ:

ДОГОВОР ЗА ИЗРАБОТКА

Днес, ... в ..... между

.....
.....
.....

, наричан **ВЪЗЛОЖИТЕЛ**

и

.....
.....
.....

, наричан **ИЗПЪЛНИТЕЛ**

се сключи настоящият договор за следното:

I. ПРЕДМЕТ

1. Възложителят възлага, а изпълнителят приема да извърши със собствени средства и материали /или с материали, предоставени от възложителя/ следната работа:

.....
.....
.....

срещу уговореното възнаграждение.

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ

1. Възложителят има право:

- 1.1. да контролира изпълнението на договора от страна на изпълнителя;
- 1.2. да допълва или ограничава вида на дейностите по раздел I, т. 1;
- 1.3. сам да закупува и/или доставя на изпълнителя материалите, необходими за извършване на дейностите по т. 1, освен ако страните не са се споразумели материалите да са от изпълнителя;
- 1.4. да иска сметка от изпълнителя за изразходваните средства и материали по изпълнение на поръчката;
- 1.5. да определя изискванията, на които трябва да отговаря изработеното.

2. Възложителят е длъжен:

- 2.1. да заплати уговореното възнаграждение;
- 2.2. да приеме изработеното, ако то отговаря на определените от него изисквания;
- 2.3. да плати стойността на вложените материали, закупени със средства на изпълнителя.

3. Изпълнителят има право:

- 3.1. да поставя предварителни изисквания относно вида, количеството и качеството на материалите, необходими за извършване на работата, когато те се предоставят от възложителя;
- 3.2. да привлича подизпълнители за изпълнение на отделни операции или етапи от изпълнение на поръчката;
- 3.3. да получи уговореното възнаграждение;
- 3.4. да получи стойността на всички материали, ползвани за изпълнението на поръчката.

4. Изпълнителят е длъжен:

- 4.1. да изпълни възложената му работа с грижата на добър стопанин;
- 4.2. да извърши в срок възложената му работа;
- 4.3. да дава отчет на възложителя за вида на изразходваните материали и средства;
- 4.4. да уведомява възложителя за всички особености на изработеното и за начина на служене с него, когато това е необходимо или се налага от естеството му.

III. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ВЪЗЛОЖЕНАТА РАБОТА

1. Изпълнителят се задължава да изработи и предаде на възложителя работата до .....
2. Срокът за изпълнение може да бъде променян по взаимно съгласие на страните
3. Ако поради действието на непреодолима сила или друго обстоятелство извършването на работите по раздел I се забави не по вина на страните, срокът на договора се удължава с толкова дни, колкото е траело забавянето.

IV. ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

1. За извършената работа изпълнителят има право на възнаграждение в размер на .....
2. Възнаграждението се заплаща при приключване на работата освен ако страните не се споразумеят за друго.
3. Възнаграждението може да бъде променяно с писмено споразумение, ако в резултат на изпълнение на договора се промени обемът на работата.
4. Ако при отчитане изпълнението на поръчката се установи, че изпълнителят не може да докаже изразходването на суми, предоставени му за закупуване на материали, съответните суми се прихващат от стойността на възнаграждението.

V. ПРЕКРАТЯВАНЕ И РАЗВАЛЯНЕ НА ДОГОВОРА

1. Договорът се прекратява:
  - 1.1. по взаимно съгласие на страните;
  - 1.2. при отказ на изпълнителя от поръчката;
  - 1.3. при оттегляне на поръчката от възложителя;
  - 1.4. при невъзможност на изпълнителя да извърши възложената му работа;
  - 1.5. на други основания, предвидени в закона.
2. Договорът може да бъде развален от всяка страна с едностранно писмено изявление, ако другата страна виновно не изпълни свое изискуемо задължение по него.

VI. СПОРОВЕ И НАЧИН ЗА РАЗРЕШАВАНЕТО ИМ

1. Всички спорове във връзка със сключването, изпълнението, изменението, прекратяването или тълкуването на договора се решават чрез преговори с цел постигане на споразумение.
2. Споразумението по т. 1 е писмено и има силата на договор за страните.
3. При непостигане на споразумение спорът се отнася за разрешаване пред компетентния съд.

VII. ДРУГИ УГОВОРКИ

1. Страните определят следните адреси за кореспонденция:

.....
.....
.....
.....

2. По въпросите, неуредени с този договор, се прилагат разпоредбите на действащото българско право.

Договорът се състави в два еднообразни екземпляра - по един за всяка от страните, и се подписа от тях както следва:

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

.....

ИЗПЪЛНИТЕЛ:

.....